

NAŠ DOM

„Vrli Slovenci: Prava vera bodi vam luč, materin jezik bodi vam ključ do zveličanske narodne omike.“ A. M. Slomšek.

Izhaja vsak drugi četrtek. Naročniki „Slov. Gospodarja“ ga dobivajo zastonj. Posebej naročen velja s poštnino vred eno krono za celo leto. Posamezne številke veljajo 4 h. — Naročnina se pošilja na upravništvo „Našega Doma“ v tiskarni sv. Cirila v Mariboru. — Za oznanila se plačuje od navadne vrstice (petit), če se enkrat natisne, po 15 h, dvakrat 25 h, trikrat 35 h.

Mladeniški shodi.

Tri mladeniške shode smo imeli letos na Spodnjem Štajerskem. S temi shodi se je dovršilo veliko delo. Navdušenje za najdražji svetinji Slovencev, za vero in materini jezik, se je zaneslo v srce skoro slehernega slovenskega mladeniča. Le malo jih je, katerih še to navdušenje ni potegnilo z mogočno silo seboj, še manj pa je takih mladeničev, ki so kot sovražniki stali temu katoliškemu in slovenskemu gibanju nasproti. Ogromna večina naših mladeničev se lahko zaznamuje sedaj kot zavedna slovenska mladina, z mladeniški shodi je stopila s svojim katoliškim in narodnim prepričanjem neustrašeno v javnost ter se s tem začela udeleževati našega javnega življenja. Kar so storili trije mladeniški shodi, tega ne bi doseglo na stotine različnih drugih zborovanj! Voditelji mladeniškega gibanja so ubrali pač o pravem času prave strune in za to je njih začetje imelo velikanski uspeh. Ali ni veselo slišati, da so celo sinovi premnogih najhujših kmečkih nemškutarjev sedaj vsled mladeniških shodov postali navdušeni pristaši katoliške in slovenske stvari?

„Štajerc“ nasprotuje.

„Štajerc“ je list za spodnještajersko nemškutarijo in za to je bilo od prvega trenutka pričakovati, da bo besnel zaradi mladeniških shodov. In res! Smešil je mladeniče zaradi shodov, svaril je stariše pred shodi, nazadnje pa zmerjal čez mladeniče in stariše, ker ga niso ubogali. Toda vse zaman, mi smo sli naprej! Kolikor luna za lajanje psa, toliko smo se zmenili za njegova psovanja. Njegovo pisarjenje bilo nam je le dokaz, da se nas boji, da spodnještajerska nemškutarija trepeti od strahu, če postanejo počasi vsi Slovenci zavedni. Seveda, kdo bo potem tudi krmil nemškutarske trgovce in gostilničarje, ako bodo naši ljudje postali zavedni ter se držali gesla »Svoji k svojim!« Kako bodo potem moglinemškutarski in nemški uradniki sedeti po naših uradih, če se bo od njih terjalo v besedi in pisavi odločno le slovensko uradovanje? Spodnještajerska nemškutarija ima zares dovolj razlogov, da se boji naših mladeniških shodov. Mi vstajamo, a njih je strah!

„Domovina“ nasprotuje.

»Kaj pa je tega treba bilo?« vprašal se je marsikdo začudeno, ko je bral v št. 62. in 64. hinavske napade celjske »Do-

movine« na naše mladeniške shode. Zakaj celjski »Domovini«, ki se vedno — razven pri volitvah — štuli za katoliško in se baha s svojo narodno odločnostjo, niso prav naši mladeniški shodi? Zakaj natolcuje, kakor da bi naši shodi ne bili dovolj narodni? Zakaj je vrgla naenkrat prepir med nas in začela delati zdražbo in neslogo? Zakaj so njeni pristaši celo hujskali z istimi puhlimi besedami kakor nemškutarji proti našim mladeniškim shodom?

Ali smo znabiti pri naših mladeniških shodih premalo narodni? Sedanji voditelji se pač ne bodo hodili k celjskim prvakom, ki stoje za »Domovino«, učiti prave narodnosti. Dr. Medved, Korošec, Muršec, Gomilšek itd. so možje, katerih čisto rodoljubje je vzvišeno nad vsakim dvomom in vsaj v isti višini kakor rodoljubje celjskih prvakov in advokatov. Za narodno delo žrtvujejo čas in denar, in nimajo od vsega tega nobenega dobička, temveč le škodo. Ali se more to vse trditi od vseh celjskih prvakov? Na naših shodih se je govorilo vedno odločno v narodnem smislu. Mi bi bili zadovoljni, ako bi vsaj naši poslanci, kateri imajo večjo prostost v govoru, le za polovico tako odločno govorili kakor naši govorniki na mladeniških shodih. Ali se sploh more na shodih bolj delati za narodnost nego se je storilo na naših shodih? Priskrbljeno je bilo za navdušene narodne govornike, za narodno petje, za narodno glasbo! Kaj še hočete več na shodu za narodnost storiti? Kako se drugače dela na shodih za narodnost? Povejte, obrekovalci! Navaden lump in lažnjivec je torej isto propalo človeče, ki je zapisalo v št. 62. »Domovine«, da so naši shodi takšni »kjer se komaj sliši slovensko ime, kjer človek komaj spozna, da je na slovenskem shodu«. Podlo in nizko, nevredno slovenskega lista je tudi, da »Domovina« namigava, kakor da bi se na shodih učila mladina pijančevanja.

Toda bodimo odkriti! »Domovina« pač dobro ve, da je naše mladeniško gibanje narodno dovolj, saj je naperjeno ravno proti nemškutariji, ki jo širi med nami »Štajerc«. Pravzaprav pa je njej mladeniško gibanje iz drugih razlogov neprijetno. Glavni razlog je pač, da je naše gibanje tudi katoliško. Kajti kratka laž je, da bi verska dejanja na naših shodih zadrževala ali omejevala pojave narodnostnega navdušenja. Kar je bilo »verskega« na naših shodih, so bile procesije, pridiga in maša. Ker so se vsi shodi vršili po nedeljah, je pač samoumevno, da

se z mladeniči udeležimo maše in pridige. O tem ni nadaljne debate! Kar se tiče procesij, pa vprašamo: Kaj škoduje narodnosti, ako prihajajo mladeniči v cerkev v procesiji in ne posamezno? Nič! In s tem je strah »Domovine«, da naši shodi škodijo narodnostni probuji, razbit in pravi vzrok njene nevolje je jasen, da ji je povdarjanje katoliškega prepričanja na naših shodih neljubo. A manjka ji poguma, da bi to odkrito povedala. Tako je in nič drugače! Pozor pred volkovi v ovčji obleki!

Bodite mirni!

Če pa je celjske prvake in advokate, v katerih rokah je »Domovina«, res samo za narodnost strah — kakor zatrjujejo — potem naj bodo le mirni! Voditelji mladeniškega gibanja si svoje narodne navdušenosti ne dajejo plačevati, za to se tudi ne pojavlja samo ob gotovih časih, ampak traja vedno in se kaže povsod. Tudi na mladeniških shodih so kazali in netili narodno navdušenost, to vam lahko dokaže vsakdo, ki je bil na teh shodih, in ni samo prišel »po obedu« opazovat mladeničev, kakor poročevalci »Domovine«. In če se bodo šli kedaj in kam voditelji in mladeniči učiti rodoljuba, potem gotovo ne k ljudem, ki simpatizujejo z ustvariteljem nemško-slovenske zveze na Kranjskem in v kojih vrstah ljudje, ki dopisujejo celo v »Štajerca«, če je le treba udariti po kakem klerikalcu. Mi nismo iskali tega boja, a ker so nas napadli, smo odgovorili. Celjski prvaki in advokati so zopet začeli rušiti slogo!

Črtice o socialnem vprašanju.

(Piše Al. Kokelj.)

XVI. Krščanski socialci; več verskega prepričanja v ljudstvo!

Rajni papež Leon XIII. so izdali dne 17. maja l. 1891 imenitno okrožnico ali pismo o delavskem vprašanju. Slednji človek, ki to pismo pazljivo prečita, se mora čuditi in strmeti, da so slavni Leon XIII. tako dobro poznali slabe razmere delavskega ljudstva. Pač bodi božji previdnosti tisočerna zahvala, da je zemlji podarila velikega Leona XIII.!

V prvem delu zgoraj omenjenega pisma zavrača papež pogubne nauke socialnih demokratov, v drugem pa pozivljajo vse stanove, da bi vsak po svoji moči skušal zboljšati bedni položaj delavskega ljudstva. Zlasti vabijo k sodelovanju cerkev t. j. duhovnike, državo t. j. uradnike, delodajalce ali gospodarje in delavce same. Na podlagi tega imenitnega pisma so učeni

krščanski možje raznih narodov sestavili posebne programe, po katerih so sklenili dejanski uredniški delo Leona XIII. Tudi Slovenci imamo tak program, sestavil ga je naš sociolog dr. J. Krek. Po nekaterih deželah so katoliški možje že prej delovali v tem smislu in papežovo pismo jih je le še bolj navdušilo za to delovanje, po drugih se je začelo delovati še le vsled tega pisma. V Belgiji so krščanski socijalci začeli rano delovati ter so dosegli že velikanske uspehe, istotako v katoliški Nemčiji (centrum); v Avstriji, zlasti na Dunaju, ima neizmerne zasluge za krščansko-socijalno gibanje dr. Lueger s svojimi tovariši. Na Kranjskem si je prav lepih uspehov priboril dr. Krek; v drugih avstrijskih deželah pa je to gibanje še le v prvem tiru ali ga sploh ni. Najbrže ni spretnih ljudi, ki bi začeli orati ledino.

Krščanski socijalci imajo velikansko prahodnost. Ne bo preteklo veliko let in v pošteb bosta prišli le dve stranki: krščansko-socijalna in socijalno-demokratska. Vse druge stranke, liberalci, naprednjaki ali kako se že imenujejo, bodo še nekaj časa životarile kot jetičen človek, potem bodo pa izginile z zemeljskega površja. V Nemčiji, kjer je občna in tajna volilna pravica, so liberalci spravili že ob ves upliv, in pri nas v Avstriji jih bomo tudi nesli k pogrebu kakor hitro jo dobimo. — Z nauki socijalnih demokratov sem površno že seznanil cenjene čitatelje, naj navedem tudi nekaj točk iz krščansko-socijalnega programa.

Papež Leon XIII. pišejo v svojem imenitnem pismu med drugim tudi to-le: »Z vso resnobo govorimo; ako se ne bo pustilo, da bi prišla cerkev do veljave, bodo zaman vsa človeška prizadevanja.« To se pravi: vse najboljše državne postave in druge uredbe ne bodo dosti zboljšale žalostnega položaja delavskih stanov, ako postavodajalci ne bodo jemali ozira na vero. Res, živa vera mora zopet priti v družine, v šolo in javno življenje; vera se mora poživiti pri nižjih in še bolj pri višjih. Večji del inteligence in bogatinov se tako obnaša kot bi ne poznali krščanske vere. Verskih dolžnostij ne izpolnjujejo, v cerkev navadno ne zahajajo, nekateri le na cesarjev rojstni dan. Ali ni to zaničljivo roganje, če omikanci zahtevajo od nižjih slojev pokorščino, potrpežljivost in udanost, sami pa z nogami teptajo božje zapovedi ter očitno kažejo svojo nevero? Od bogatejših, od izobraženih ljudi je prišlo pohujšanje, je prišla verska brezbriznost med delavsko ljudstvo, in pri teh se mora začeti tudi reformacija. Versko-brezbrizna gospoda naj pomisli, da nasproti ljudstvu nima le pravic, marveč tudi dolžnosti in sicer dolžnosti pravičnosti in ljubezni. Pravičnost zahteva, da damo vsakemu, kar mu gre. In če s pravičnostjo ne dosežemo namena, nastopiti mora krščanska ljubezen. Vlada in oblastniki naj pomislijo, da je vsaka oblast od Boga. To jih vzbujaj k pravičnosti! Pomislijo naj, da smo vsi ljudje na zemlji bratje v Kristusu in sinovi jednega Očeta. To jih vzbujaj k ljubezni do nižjih slojev! Pomislijo naj, da pred Bogom velja ravno toliko ubog kmet ali delavec kot bogatin ali mogočen vladar. Samo tedaj, če bo pravo krščansko prepričanje prevevalo vse stanove, če se bodo spoštovali in ljubili ubogi in bogati,

visoki in nizki, samo tedaj se bo povrnil mir v človeško družbo ter se bo zboljšal položaj delavskih stanov.

In ker je Kristus izročil katoliški cerkvi svoje nauke, da jih ohranja in razširja, za to zahtevamo krščanski socijalci slobodo katoliške cerkve, in posebno še slobodo z ozirom na šole. Naših evropskih državljanov in oblastnikov v tem res ni mogoče umeti. Človeška družba je v nevarnosti, da se razruši, a ti oblastniki vidijo največje junaštvo v tem, da tu mečejo vero iz šol ter podé nune in menihe iz države, tam pa gonijo usmiljene sestre iz bolnišnic ter kličejo namesto njih protestantske diakonise. Strašansko junaštvo! Vse se sme slobodno gibati, katoliška cerkev ne! Protestantom, judom, turkom se dopušča verska šola, katolikom ne! Država se prav po nepotrebnem meša v čisto verske stvari, kar se mora odločno obsojati. Cerkev bodi tovarišica države, ne pa dekla!

O naši liberalni avstrijski šoli se je že veliko pisalo. Sveda liberalci jo silno hvalijo, saj je rekel židovski profesor Suess: »Najboljše, kar smo do zdaj trpečemu ljudstvu mogli dati, so bile te šolske postave.« Res je, da imajo te postave tudi svojo dobro stran, a kmečkemu ljudstvu nikakor niso primerne; jednako so prikrojene za mesta in za deželo. Ali so pa tudi razmere jednake? Nikoli! Na kmetih hodijo otroci osem let v šolo in, ko izstopijo, nimajo nobenega veselja do kmečkega dela. Dekleta se učijo fino plesti in veziti, žeti in plesti jih je pa sram, ko zapusté šolo. Vse hoče biti gosposko; vse tišči v mesta in tovarne. Kdo bo pa delal ra polji, če bo šlo tako naprej? Otroci naj hodijo na kmetih po šest let v šolo! Nauče naj se dobro krščanskega nauka, brati, pisati, številiti, dekleta tudi šivati in plesti. Namesto zadnjih dveh let naj se pa uvede nedeljska šola in ponavljavni tečaji, kjer se bi praktično poučevalo in oziralo posebno na kmečke razmere. Mestjani pa slobodno pošiljajo svoje otroke v ljudsko šolo po osem ali deset let, če hočejo; kmetje ne bodo imeli nič proti temu. Oo jednom mora ves pouk v šoli prevevati verski duh. Tega pa v obče v naši šoli ni. Tu nima cerkev, tu nimajo stariši nič govoriti. Nove šole staviti, doklade plačevati, to je dolžnost ubogega ljudstva, pravica pa je — v šolskih zadevah molčati. Je li to prav? Stariši imajo vendar pravico govoriti in vedeti, kako se vzgajajo njihovi otroci. Nedostatk naših ljudskih in srednjih šol priznavajo tudi liberalci sami, ker mnogi izmed njih dajejo svoje otroke rajše v samostanske in zasebne katoliške šole.

In kaj naj rečem še le v vseučiliščih? Tu se očitno oznanjuje nevera ter se pobijajo katoliška načela. In vse to trpi država? Kaj še trpi? Tiste profesorje, med katerimi je veliko judov, moramo še drago plačevati, da zastrupljajo našo mladino s svojimi nauki. In velik del inteligence, ki pride s teh vseučilišč, razširja potem tiste napačne nazore med ljudstvom. Saj vidimo, da se po liberalnih in socijalno-demokratskih listih vseuprek grde uredbe katoliške cerkve. In država molči. Dá, država molči, dokler se napada cerkev ter se jemlje upliv duhovnikom. A gospoda naj pomisli, da za duhovniki pride na vrsto ona. Liberalna gospoda tepta in očitno prelamlja božje zapovedi. Menite li, da na ljudstvo nima to nobenega upliva? O

prišel bo čas, ko se bo reklo: duhovniki, mirite ljudstvo! A kako je bodo mirili, ko jim zdaj jemljete upliv? Zadnji čas je, da spregledajo visoki gospodje, drugače se bo zrušilo sedanje družabno poslopje in vi boste pokopani pod njegovimi razvalinami. — Iz vseh teh vzrokov krščanski socijalci odločno zahtevamo, da ima vera svoj upliv v šoli in v javnosti.

Kot avstrijski pedaniki smo krščanski socijalci zvesti svojemu cesarju ter smo pripravljeni zanj prelivati kri kot so jo že mnogokrat prelivali naši slovenski očetj.

Kot Slovenci smo krščanski socijalci navdušeni sinovi svojega naroda ter vsekdar in povsod najodločneje zahtevamo zanj vse pravice, ki jih ima po naravni in božji postavi. Če je naš davek ravno tako dober kot nemški, če so naši vojaki morda še boljši kot nemški, zakaj bi naš jezik bil manj upoštevan kot nemški, zakaj bi mi imeli manj pravic kot Nemci? Ker smo nasprotniki vseh privilegijev, ki jih imajo pri volitvah meščani in veleposestniki, zahtevamo za vse zastope splošno in tajno volivno pravico, ki naj se proglasi kot volivna dolžnost. Strogo naj se kaznujejo vsi, ki jo prestopijo ali če se godé pri volitvah kaki neredi.

Politične vesti.

Na Hrvatskem zopet streljajo na kmete. Mažaronski uradniki so tako drzni ter razobešajo mažarske zastave in s tem dražijo hrvatsko ljudstvo. Če pa se kmeti radi tega kažejo razburjeni in nezadovoljne, pa jih postreljajo. To je tako, ako človek ni na svoji zemlji sam svoj gospodar. In na Hrvatskem so mažaroni gospodarji!

Srbski kralj Peter ni nič zadovoljen v Srbiji. Časniki, ki so umorili kralja Aleksandra, mu delajo velike preglavice, ker hočejo biti zaradi svojega hudodelstva še povišani. Na Srbskem raste navdušenje, da pomagajo Srbi zatiranim Makedoncem. Bolgari pa so itak že od vsega začetka za tako pomoč zavzeti.

V Makedoniji divjajo Turki proti kristjanom zopet bolj, kakor kedaj poprej. Vsled tega ni upati, da bi se v Makedoniji pob tali mirnim potem. Sosedne jugoslovanske države se že pripravljajo, da gredo na pomoč slovanskim bratom v Makedoniji proti Turkom. V Srbiji se delajo pridno vojne priprave. Istotako tudi v Črnigori, docim je Bolgarija že popolnoma pripravljena na vojsko. Z ozirom na vse to pa tudi druge vevlasti ne drže križem rok. Tako se pripravlja Anglija za vsak slučaj, kakor tudi Rusija. Obe ti državi sta naročili zadnje dni ogromno množino premoga pri raznih skladiščih.

Razne novice in druge reči.

Naše misli! Vse rodoljube, ki so za resno delo in ne za preprič, je zelo neljubo dirnilo napadanje mladeniških shodov od strani celjske »Domovine«. Da nas napadajo domači ljudje, ki tudi pravijo, da so narodni, to nas žalosti, in za to jim naš list na uvodnem mestu in med novicami krepko odgovarja. Ko so naše mladeniče izzivali in napadali šentlenartski nemčurji tako nesramno, takrat se celjski »Domovini« ni zdelo potrebno, da bi v uvodnem članku zagromela proti njim. A proti slovenskim mladeničem si upa, ti se ji

zde bolj nevarni nego nemškutarji! Po lastnih bratih bi se srditeje nego po narodnih izdajcih! To je žalostno! In čudno je, da se ravno list celjskih advokatov boji, da se ovira z mladeniškiimi shodi napredovanje narodne probuje in zavesti! Kajti kdo je v zadnjem času bolj škodoval narodni stvari, nego celjski prvaki s svojo veliko nebržnostjo v okrajnem zastopu celjskem, vsled katere se je posrečilo tajniku okrajnega zastopa poneveriti velike svote! Vsi polomljeni konzumi, nad katerimi so se tako zgražali, nam niso toliko škodovali! To se mora povedati celjskim prvakom v našem listu v obraz, kajti sicer se jim tega ne upa nihče povedati!

Mladeniški shodi so našli nasprotnico tudi v »Domovini«, glasilu celjskih advokatov. Ta list piše, da je bilo na shodu v Petrovčah samo 200 do 300 udeležencev. Vsi mladeniči, ki so bili tamkaj, vedo, da je to poročilo nesramna laž. Poročevalec »Domovine« sicer pravi, da je prišel na shod še le »po obedu«. Seveda najprej si je moral napolniti trebuh, in še le potem je šel na »narodno delo«. Mladeniči v Petrovčah pa so bili tako brezobzirni, da na lačnega poročevalca celjskega lista niso čakali in tako je ta le »čul«, da o narodnosti ni bilo ravno preveč govora na shodu. Kako je to »čul«, nam modri sluga celjskih advokatov zamolči. »Štajerc« se sklicuje v poročilu o petrovčanskem shodu na celjski slovenski list. Lepa tovaršija to! Vkljub temu pa svetohlinsko zavija »Domovina« svoj obraz ter pravi, »da ji sklicatelji shoda niso posebno naklonjeni in da jim njeno narodno stališče ne ugaja posebno!«. Ej, hvala lepa za tako narodno stališče, ki bije po zavednih slovenskih mladeničih! Sklicatelji so imeli pač že, predno se je rodila »Domovina«, svoje odločno narodno stališče in bodo jo brezdvomno neomadeževano hranili še delj časa nego »Domovina«, ker jim narodnost ni molzna krava, ampak prepričanje. Mladeniških shodov, ki se niso v ničemer pregrešili proti skupnemu programu spodnještajerskih Slovencev, ne damo blatiti tudi od celjskih slovenskih prvakov ne!

Nevihita in toča. Dne 13. avg. sta prihrumeli nad lepe Slovenske gorice dve hudi sovražnici kmeta, nevihta in toča ter sta naredili mnogo škode. Posebno sta uničevalno razsajala vihar in toča v šentlenartskem okraju. Ptujski »Štajerc« že izreblja to nesrečo ter hujša proti našim slovenskim poslancom. Mi na to odgovarjamo: Zaupniki naše slovenske narodne stranke so zaradi pomoči že vse potrebne korake storili. To vemo iz najgostejšega vira, ker so se nekateri zaupniki isti dan, ko so bili pri okrajnem glavarju, oglasili tudi v našem uredništvu. In tudi naši poslanci bodo storili svojo dolžnost, kakor hitro dobe potrebne podatke. »Štajerc« naznanja, da bo tudi ptujski župan Ornik se potegnil za ponesrečence. Dobro, saj je to tudi njegova prokleta dolžnost, kajti on in celo mesto živi vendar samo od Slovencev!

Iz Spodnje Sv. Kungote. Naš gospod Achitsch se je v zadnjem »Štajercu« skril pod imenom »Gustl iz Savinje«, toda kakor se spozna tič po perju, tako Achitsch po svoji pisavi. Spravil se je na našega

občinskega predstojnika Tomaža Kramberger ter ga iz vseh mogočih ozirav ostro napada.

Iz Šmartna na Pohorju. Gospod urednik! Ne spominjam se, da bi še bil v preljubem »Našem Domu« bral kako vrstico iz našega krasnega Pohorja. Zakaj sem pa danes vzel pero v svoje okorne in težke roke? Dve reči sta me k temu gnali. Vselej, ko dobim v roko »Naš Dom«, hitro pogledam, kaj delajo po mili naši slovenski domovini katoliško-narodni fantje in dekleta. V srce me gine živahno gibanje verske in narodne zavednosti naše mladine; od druge strani me pa globoko zaskli, ker med šmartinskimi fanti in dekleti ni cpaziti še kaj podobnega. Fantje in dekleta! Zdravimo se že vendar enkrat iz narodnega spanja! Kako lep vzgled nam dajejo fantje in dekleta Slov. goric, dravskega polja in savinjske doline itd. Pred vsem skrbimo, da bode prišel v vsako hišo vrli naš učitelj in bodritelj »Naš Dom«; v vsaki premožnejši hiši se pa mora udomačiti »Slov. Gospodar«. Tu bode te brali, kakšno gibanje se širi po drugod med slovensko mladino. Vsak naročnik naj si prizadeva, da pridobi enega, dva, tri ali še več tovarišev-naročnikov. Kako me je zbolelo, ko sem bral v dr. Vošnjakovi knjižici: »Anton Hajšek, zlatomašnik«, da smo Šmartinčani posebno nezavedni! Še enkrat Vam kličem, predragi tovariši: Na noge! Pa tudi ve dekleta! — Pohorski fant.

Sv. Jurij ob Ščavnici. Prazen klas visoko po konci stoji, tako visoko se nosijo tudi prazne glave. Neki »kmet«, ki je bil pri misijonski spovedi, je v »Štajercu« visoko vzdignil svojo prazno butico ter razglasil delovanje gospodov misijonarjev, ki so imeli pri nas sv. misijon, kot protiversko in zraven povedal, da so misijonarji še »slabši kot naš kaplan Bosina«. Škoda, da ta »kmet« ne pove svojega imena, sicer bi se lahko naš kaplan Bosina in gospodje misijonarji včas pri njem zglasili za pameten nasvet.

Sv. Duh na Ostrem vrhu nad Lučami. Praznik sv. Angelov varuhov se obhaja pri nas letos 6. septembra, kakor navadno, prvo nedeljo v septembru.

Iz Središča. Opozorjeni na list, katerega imajo pri nas naročenega le še židovi in njihovi podrepaniki ter nekateri šnopsarji, in mu pravijo »Štajerc«, po domače »krota«, smo našli v njem nesramne napade na našega gospoda kaplana. Ožita se mu, kakor da bi bil on zakrivil konkurz trgovca Kolbesena ter tako spravil v škodo tudi druge. Nismo sicer pozvani, g. kaplana braniti pred napadi »Štajerčevega« dopisuna, to bo že sam storil, ako se mu bo zdelo vredno, vendar pa moramo resnici na ljubo povedati, da je vse, kar je storil g. kaplan v zadevi propalega trgovca, storil iz gole nesebičnosti za dobro stvar. Prizadeval si je namreč in z njim še drugi za občni blagor vneti moške, da bi se omejili v naši fari židovski upliv v trgovini; imamo namreč tri židovske trgovce. V označeni namen je kmetijska zadruga, (ne pa konzum, katerega ni in ga ni bilo, kolikor nam je znano iz združnih pravil.) katero je gospod kaplan pomagal ustanoviti, na izrecno željo precejšnjega števila tukajšnjih posestnikov, vzela v najem trgovinske prostore za namenom, da jih da dalje v najem le krščanskemu trgovcu. To se je tudi zgodilo. Prišel je

trgovec Kolbesen, ki je bil pri nas znan že od prej več ali manj kot poštenjak. Zato se mu je s prva tudi zaupalo s tem, da so mu nekateri pomagali celo s posojili. Trgovina mu je šla s prva precej dobro, kar pač svedočijo židovi sami, ki so se večkrat pritoževali proti nam, da jim dela Kolbesen konkurenco. Šlo se mu je namreč na roko od vseh, ki še ne trobijo v židovski rog. Toda po njegovi lastni krivdi je začela trgovina nazadovati in prišlo je do tega, kar je prišlo. Napovedal je konkurz, pa, kakor smo čuli ravno pred par dnevi od neke izvedene osebe, le po nepotrebnem. Kakor v obče, se je tudi tu prenelil. — Tako torej stoji ta zadeva, katera ne da pokoja »Štajerčevemu« dopisunu. Vsak poštenjak, ki še ni popolnoma vprežen v židovski jarem, mora obžalovati, da je prišlo do tega in da tisti niso imeli zaželenega uspeha, ki bi nas in sebe radi rešili kolikor toliko židovskega upliva, katerega moramo ravno zdaj zopet prav občutljivo čutiti. Podražili so namreč židovi nekatero svoje blago, kakor hitro je zaprl Kolbesen svojo trgovino. A za g. kaplanom radi tega prav po lopovsko kamenje metati in ga škodoželjno sramotiti po umazanem časniku ter oblastno v imenu vseh faranov zahtevati, naj od nas odide, to je nesramna predrznost, kakoršne je zmožna breznačajnost le najbolj propalega židova ali židovskega podrepanika. Svetujemo pa onemu dopisniku, naj ide po fari od hiše do hiše ter vpraša od prvega do zadnjega farmana, ali je zato, da nas zapusti g. kaplan, ki se za nas v cerkvi in tudi zunaj žrtvuje — drugi se itak za nas nihče ne briga — videl bo, da jih najde razun židov k večjemu toliko, kolikor bi jih mogel naštetati na prstih svoje umazane desnice.

Celjska okolica. Proti občinskim volitvam v celjski okolici so vložili nemški meščani rekurz, a so se s tem dejanjem samo osmešili. Namestništvo v Gradcu je reklo, da je rekurz neumesten. Celjski Nemci so s tem pokazali svojo strašno nevednost v zadevi občinskih volitev! In potem se še hočejo hvaliti, kako grozno prosvetljeni so!

* * *

Koroške novice. Inženirji državnih železnic so imeli dne 15. in 16. t. m. svoj shod v Beljaku. Zbralo se jih je 300. Prišel je tudi železniški minister pl. Wittek, ki si je ogledal tudi dela pri predoru v Podrožici. — Minuli teden je tudi umrl gostilničar Taberšek. Moževa smrt je ženo tako pretresla, da jo je zadela kap. Prepeljali so jo v bolnišnico, kjer je kmalu na to umrla. — V Celoveu se je dne 17. avg. ustrelil narednik Remšnik 7. pešpolka. Prejšnjo noč se je še zabaval s prijatelji. — Koroške požarne brambe so imele dne 15. t. m. shod v Velikovicu, ki se je seveda zvršil v znamenju »hajlanja«. To jim bo pri požarih pomagalo! — Umetno obrtno razstavo so otvorili dne 12. t. m. v Celoveu, ki je prav lepa. — Za razstavo živine se delajo že obširne priprave. Razstava se otvori 7. septembra in bo prav zanimiva. — V Maloščah pri Beljaku je napravil požar veliko škode; zgorela je tudi šola. Ogenj je povzročil neki malopridni 13letni šolar, ki je skrivši pod skednjem cigarete kadil. — V Bajtiščah v Rožni dolini je Matevž Oraž, najemnik Močnikove žage, prizadjal posestniku Ba-

rantavcu s stolom na glavo pet smrtonosnih ran; nezvestnega so morali po noči prepeljati v celovško bolnišnico. — V Št. Rupertu pri Velikovcu oskrbujejo šolske sestre na krasen način cerkveno petje, ki ugaja vsem. Tja se naj gredo učiti taki igralci in cerkveni pevci, ki igrajo in pojejo, da se klopi tresejo in ne vedo, da kričanje ni petje. — Pri Sv. Križu nad Dravogradom je obhajal koroški Slovenec č. g. Janez Kogelnik, sin izvrstnega slovenskega narodnjaka p. d. Klančnika, župana v Tolstem vrhu, slavnost primicije. K lepi slovesnosti je prišla ogromna množica iz Koroške in Štajerske veselit se s č. g. novomašnikom, kateremu je v lepih jedrnatih besedah pridigoval mil. g. prošt Isop. Bog blagoslovi novomašnikovo delovanje med koroškimi Slovenci. — Četudi vlada koroške Slovence krivično zatira, vendar skrbi pridno za njihovo zdravje. Dne 16. avg. bi se imela vršiti v Stebnu pod Juno veselica pevskega društva Gorotan. Ker pa sta se tam pokazala dva slučaja vročinske bolezni, je vlada veselico prepovedala. Čudno, kadar se hočejo koroški Slovenci kje mirno zbrati in veseliti, pa pride kaka bolezen in skrbna vlada jih varuje in podi narazen. — Gorelo je 4. avg. v Št. Vidu v Podjurski dolini, dne 8. avg. pa v Grabštanju. Na obeh krajih so zažgali otroci. — V Obermühlbach nad nemškim Št. Vidom je prišel nek vojak v kmečko hišo na obisk. Ko je pregledoval neko staro puško, ne vedoč, da je nabasana, se je ta sprožila in obstreljena je bila neka blizu stoječa žanjica tako nesrečno, da je kmalu na to umrla.

Osebnosti. Nadučitelj gosp. J. Vončina v Skočidolu je stopil v stalni pokoj. — Nadučitelj A. Košutnik iz Medgorij je postavljen v Srednjovas. — Učiteljica M. Lechleitner je prestavljena iz Borovelj v Poreče, podučitelj Fr. Schober iz Škofič v Spodnji Dravograd.

Duhovske zadeve. Prečast. gospod Pleschutznig, prošt in mestni župnik v Beljaku, je imenovan za prošta v Brežah. — V bolnišnici usmiljenih bratov v Št. Vidu je dne 7. avgusta umrl č. g. Janez Wagner, prej kanonik v Gospi sveti in vpokojeni župnik v Kranjskem Gradu. Dosegel je 41 let. N. p. v m. — Č. g. Fr. Fuchs, mestni kaplan v Celovcu, je imenovan za župnika v Št. Danijelu ob Zli. — Razpisana je do dne 12. sept. župnija Št. Rupert pod Celovcem. — Župnijo Hodiše bo začasno oskrboval č. g. Jos. Peterman, župnik na Otoku.

Nemška nestrpnost. Slovenski odvetnik v Celovcu dr. Janko Breje je Nemcem bodeč trn v peti. Nemški časniki se strastno zaganjajo vanj, ker je Slovenec in se upa tudi v Celovcu povsod posluževati le slovenskega jezika. Dolžnost Slovencev pa je, da držijo in podpirajo svojega odvetnika. Naj pa ga tudi posnemajo v njegovem nastopanju ter se povsod v javnosti in v uradih poslužujejo le slovenskega jezika. Pogum velja!

Šmarjeta pri Velikovcu. (Razno). Dne 18. avgusta je bila pri cesarski maši velika udeležba. Navzoči so bili šmarješki in želinjski šolarji z učitelji, precej gospode in dosti kmečkega ljudstva. Vendar enkrat so zdale nekaj besede č. g. župnika Mažirja, ki so zadnjič na katarinskem sejmu posvarili nekatere Šmarječane, češ, da se vsakega posvetnega šundra udeležijo mnogoštevilno, kadar pa je papeževa ali

cesarska maša, takrat pa jih ni. Je že prav, da so bili na cesarjev dan pri Šturmu v Trušnjah otroci pogoščeni, to pa ni bilo prav, da se je dalo toliko pijače otrokom, ki so še le proti večeru se vračali domov prav navdušeni in glasni. Nekateri stariši so po vsej pravici godrnjali. — Pred nekaj časom so prišli k nam v Šmarjeto velikovski nemški burši-študenti. Domov v Velikovec so se vračali čez Trušnje. Svojo nemško oliko so pri tej priliki pokazali s tem, da so brez vsakega vzroka začeli podirati v razstave postavljene snope na Blatu. Tega seveda niso mogli mirno opazovati prizadeti kmetje. Ilkartov hlapec in Jurnov sin sta jih mirila ter podučila učene gospodke, da tega ne smejo. Namesto da bi ju ubogali, so ju začeli še le tepsti. Vsa stvar je izročena sodnji. Žalostno! Namesto da bi morali mestjani kmeta dostojnosti in manire učiti, bodo morali odsedaj mestni otroci, četudi so študenti, hoditi na kmete v šole. Kmečko ljudstvo se lepše obnaša, kakor meščansko.

Švabek. Tukajšnji vrli žagar L. Š., ki si je na prigovarjanje nekega zaslepljenega krčmarja naročil ptujsko krapavico, je sedaj kot vsi drugi tukajšnji naročniki, spoznal vrednost tega lista in mu dal davno zaslužen brco ter si naročil »Naš Dom«, ki sedaj že v 20 iztisih zahaja v naš mali kraj. Naročnik »Šterca« je samo še omenjeni krčmar, kateremu želimo, da bi že enkrat spregledal, kar mu gotovo ne bo škodovalo.

Skočidol. V četrtek, dne 13. avgusta popoldne je delal tukajšnji bajtar p. d. Murarč v kamnolomu nad Wernbergom. Kar se naenkrat udere kos skale nad njim ter se zruši z zemljo vred. Kako se je to zgodilo, se ne ve, ker ni bilo priče. Na hrušč je prihitel posestnik kamnoloma p. d. Radanjak — delal je na bližnji njivi — ter potem pripeljal ponesrečenca na dom v Skočidol. Zdrobilo mu je levo nogo pod kolenom in tudi desna je hudo poškodovana bila. Posebno hudo udarec pa je dobil ob trebuh, vsled katerega je že nekaj ur nato umrl. N. v m. p.!

Na Ročici je bil dne 16. avgusta politični shod, ki je bil precej dobro obiskan in vrlo dobro vspel. G. deželni poslanec je poročal o delovanju v deželnem zboru. Jasnokazuje, kako slabo skrbi nemška večina za kmetijski stan. Res daje kmetijski družbi na leto okroglih 12.000 gld., a kaj je to z ozirom na vse kmetovalce? Veliko več daje liberalna večina za razna nekoristna društva, n. pr. za telovadno društvo v Celovcu, od katerega deželani nimajo nobenega dobička. Za godbeno društvo dajajo istotako podporo, dasi bi udje sami lahko plačevali. Zidali so cesto ob Vrbskem jezeru, deželo stane veliko denarja, korist imajo — tujci; za potrebne deželne ceste pa nočejo dajati primernih podpor. »Ljubezen« nemške večine do ljudstva se je pokazala zlasti tedaj, ko so dovolili nemškemu planinskemu društvu 500 gld., da so se njega člani pri občnem zboru v Celovcu zabavali, prošnje občin, po uimah hudo prizadetih, pa so kratkotalo zavračali. Za gospodom poslancem sta še govorila slovenski odvetnik dr. Janko Breje, tajnik Rozman in kaplan Rotter. Naj se utrije narodna zavest med ljudstvom na Ročici.

Zgornje Trušnje. Kakor drugod po Koroškem, tako tudi za važenbersko občino poteče letos triletna doba in je torej treba

voliti novi občinski odbor in župana. Volitve so res že razpisane in se vršijo v torek, dne 15. septembra, v Laurejevi gostilni v Šmarjeti. Od 9. do 10. ure voli tretji razred, od 12. do 1. ure drugi in popoldan od 3. do pol 4. ure prvi razred. Ker je treba voliti 18 odbornikov v treh razredih, mora toraj vsak volilec napisati na listek šest imen in še posebej na drugi listek imena treh namestnikov. Listke dobijo volilci že sedaj v občinski pisarni in na dan volitve na volišču pri Laureju. Volitev za važenbersko občino zna letos biti zanimiva, posebno že radi tega, ker se je, kakor pravijo nekateri, dosedanji župan, hud liberalac, izjavil, da se noče več vvesti na županski stolec. Nekateri govorico verjamejo, drugi spet ne in pravijo, da si bodo očka župan na dan volitve sami sebi glas dali. Kaj pa bi bilo, ako bi se pri letošnjih občinskih volitvah mnogoštevilni volilci velike važenberske občine spametovali? Kaj bi bilo, ako odsej ne bi več tako pokorno poslušali nekaterih bedastih modrijanov, kakor doslej? Kaj bi bilo, ako bi se letos združili Šentjurčani, Šentvidčani, Zelinčani in nekateri dobri Šmarječani in bi se jim še pridružili volilci iz Tinj, Št. Ruperta in Slov. Šmihela? Veste, kaj bi bilo? Šmarješko gnjezdo, stari »tehtel mehtel«, bi razdrli in občina bi prišla v nove, morda boljše roke. Rodoljubi in krščanski možje na delo; morda dosežete vsaj nekaj uspeha!

Šent Jurij na Vinogradih. V protiverskem listu »Bauernzeitung« dne 13. avg. 1903 je nekdo v dopisu iz Šent Jurija skvasil skupaj neko kolobocijo, ki nima ne nog ne glave. Mislim, da se mu sanja, ko pripoveduje o nekom, ki prehodi koče in palače in se trudi za občinske volitve. Dopisnik luteranske »Bauernzeitunge«, ki pa niste doma iz šentjurske fare, svetujem Vam, da mirujete. Zoperni so mi napadi po časnikih, v katerih se blati ime bližnjega, tudi nasprotnika. Ako pa Vam je ljubo »štenkanje«, le naprej! Nekega dne Vam napišem litanije, pri katerih bode obupno klicali: Gospod, usmili se nas! — Provizor.

Sv. Štefan pri Velikovcu. Zborovanje, ki ga je priredila Ciril in Metodova podružnica velikovške okolice v nedeljo, dne 16. avg., pri Mežnarju, je bilo sijajno. Vsled tega, ker prvokrat nismo hoteli zborovati, da zabranimo razne rabuke in prelivanje krvi, smo se bali, da bode udeležba pičila. Pa varali smo se. Prišlo je mnogoštevilno kmečko ljudstvo od vseh krajev, tudi iz daljnih, kakor iz Šent Jurja, Želinj in Djekš. Samo vrlih našincev iz Šmarjete smo pogrešali. V prisrčnih besedah pozdravi najprej navzoče č. g. župnik Treiber ter da potem besedo šentjurskemu gospodu provizorju. Č. g. Poljanec govori o verski in narodni šoli. Najprej odločno zavrača satansko zlobo naših nasprotnikov, ki trdijo, da se duhovnik v posvetno življenje, tudi na zborovanja vrvati ne sme. Na Koroškem, kjer nam primanjkuje vnetih katoliških in slovenskih mož in kjer je duhovnik skoraj edini voditelj ljudstva, mora on na zborovanje, drugače se duhovščina sama sebe obsodi! Eden poglavitnih vzrokov, da se mladina pogreza zmiraj bolj in bolj v blato nepoštenosti in surovosti, je ta, ker je šolstvo osnovano na napačni, premalo verski podlagi. Katoliška cerkev je bila prva, ki je po svojih duhovnikih ustanavljala šole ter širila

pravo omiko in zato po vsej pravici zahtevamo, da se jej da v šolstvu prvo mesto in prvo besedo. Pravo omiko inoliko bodo širile med ljudstvom le verske šole. Narodno šolo zahtevamo zato, ker se morejo otroci uspešno vzgojevati in podučevati le v tistih šolah, kjer učitelja razumejo. Otroci, ki so obiskovali znane koroške šole, ne znajo pošteno brati, pa tudi ne pisati; slovenski se niso učili, nemški pa ne razumejo in pozneje pozabijo. Da zahtevamo slovenske šole, to nam pravi naš ponos. Vsako ljudstvo zahteva šole v svojem jeziku, čemu bi ravno Slovenci sami sebe zaničevali. Šolske razmere so povrh še radi tega silno žalostne in kvarljive, ker šolska postava ne dela nobenega razločka med mestom in deželo. Otroci meščanskih starišev imajo druge potrebe, kakor kmečki otroci, zatoraj se naj tudi drugače vzgajajo in podučujejo. Slabe šole nam na Koroškem naj nadomestuje pošteno berilo in zato govornik vspodbuja, naj ljudje radi prebirajo dobre knjige in spise. Da se sčasoma morda predrugači šolstvo, naj slovenski kmetje tudi pripomorejo, ter naj volijo može in poslance, ki niso sovražniki, ampak prijatelji vere in jezika našega ljudstva. V prisrčnih besedah nazadnje govornik napije presvitlему cesarju. Kmetje so mogočno zaklicali gromoviti Živio, nasprotniki pa svoj ostudni Heil. Za g. Poljancem se oglasi za besedo nek socijaldemokrat, ki je v začetku kaj pobožno govoril, potem pa začel vezati otrobe in govoriti neke neumnosti, katere so se kmetje hitro naveličali; moral je utihniti. Č. g. Treiber najprej zavrne socija, češ, da socijaldemokrati drugače delajo, kakor govorijo. Potem nam je slikal v zanimivem govoru zgodovino in današnje stanje v Bosni in Hercegovini. Najprej našteva ljudstva, ki so tamkaj prebivala in opisuje kraj; potem navede vzroke, ki so prisilili Avstrijo in druge države, da se je začela pred 25 leti t. j. l. 1878 v Bosni vojska. Zanimalo je poslušalce, ko je č. g. župnik opisoval razmerje, ki vlada v Bosniji danes v gospodarskem oziru. Ni vse zlato, kar se sveti. Tudi v Bosniji ima avstrijska vlada mnogo na vesti; če bi vladala pravica nasproti vsem, in če bi se resno spolnovala postave, ne samo od ljudstva, temveč tudi od vlade, bi Bosnija in Hercegovina za našo Avstrijo postali velike koristi in pomena, posebno, ker je ljudstvo še zdravo, čvrsto in nepokvarjeno. Govor č. g. Treiberja je bil res zanimiv za vse. Za poduk ljudstva je bilo preskrbljeno izvrstno, pa tudi prosta zabava je bila vesela in kratkočasna. Mnogo smeha je povzročila tombola, mnogo veselja so nam priredili združeni grebinjski in in klosterski pevci, ki so pod izvrstnim vodstvom grebinjskega gospoda organista Štanglina nam zapeli mnogo lepih pesmi. Za poduk in smeh pa so nam skrbeli tudi nasprotniki, prišedši iz Ovber in Velikovca. Nekateri so se res obnašali, kakor se spodobi za pravo fakinažo. Ovbrijani, kaj pa delate? Prav dobro Vam je povedal kmet iz vaše fare, rekoč: »Danes me je sram, da sem iz Ovber doma«. Č. nam nemškutarski liberalci drugačne manire ne prinesejo, kakor so jo ponujali zadnjič pri Sv. Štefanu, potem se jim za njihovo nemško »bildung« lepo zahvalimo. Najbolnejši gorjanski pastir dostojnosti več pozna, kakor liberalni Velikovčani in drugi njihovi prijatelji.

Šmihel pri Pliberku. Pevsko in tamburaško društvo »Gorotan« iz Šmihela priredi dne 30. avgusta 1903 ob 4. uri popoldne pri Valentinu Božič p. d. Likeb v Šmihelu veselico kot 10-letni jubilej svojega obstanka. Na vsporedu je tamburanje, petje in razni govori. — Ker bode ta dan ob enem odhodnica več članov »Gorotancev« in ker bode to zadnji nastop društva pod sedanjim vodstvom — vabi k najmnogobrojnejši udeležbi odbor.

* * *

Papež Pij in številka 9. Sledeča prigodbica je posebno verjetna in vredna, da jo omenimo. Gre se tukaj za številko 9. Ko je bil Jožef Sarto imenovan za beneškega patrijarha, je rekel šaleč se v beneškem narečju, ki ga je vedno rad govoril: »9 let semenišče, 9 let župnik, 9 let naduhovnik, 9 let kanonik, 9 let škof, 9 let bom v Benetkah. Potem bom papež, če Bog hoče, toda samo za 9 let, ker se mi zdi, da je ta številka odločilna v mojem življenju«. To šaljivo prerokovanje se je sedaj res uresničilo. Mi želimo Piju X. dolgo vladati v blagor cerkve.

Kako misli Pij X. o katoliškem časnikarstvu, kaže sledeče: V Benetkah se je nedavno vršil shod škofijskega društva. Kardinal-patrijarh mu je predsedoval. Tudi o časnikarstvu se je razpravljalo. Pritoževalo se je, da »La Difesa«, ki je vendar dober katoliški list, tako slabo procvita. Sedaj se dvigne patrijarh beneški in pravi: »Obžalovanja vredno bi bilo, ako bi morala »Difesa« prenehati vsled pomanjkanja pripomočkov, ko je vendar toliko vrsto let hrabro branila dobro stvar. Mene kot škofa te škofije bi zelo užalostilo, ko bi se to zgodilo za časa mojega vladanja. Toda to se ne sme na noben način zgoditi! Upam, da beneški katoliki ne bodo zapustili svojega lista, ki je dobro pisan in se zelo odlikuje v obrambi cerkve. Ne bom se strašil nobenih žrtev, ohraniti »Difeso«. Če bi bilo potreba, bom dal v ta namen svoj prstan, svoj naprsni križec, da, svojo kardinalsko obleko; kajti jaz hočem, da list še nadalje izhaja!«

Ljudski papež. Časopisi pozdravljajo novega papeža kot »ljudskega papeža«. Od papeža Siksta V. je to prvokrat, da je izvoljen papežem kardinal, ki je izšel iz priprostega stanu in ki se je povzdignil od kaplana do najvišjega cerkvenega dostojanstva. Novi papež bo imel srce za nižje sloje ljudstva. Pij X. je živel kot benečanski patrijarh jako skromno ter je veliko daroval za povzdigo socijalne bede ljudstva. On je spodbujal ljudi k štedljivosti ter jih opozarjal, naj mislijo na prihodnost. Ko je bil izvoljen papežem, so mu svetovali, naj brzojavi sorodnikom to veselo vest, a on je rekel: »Sestre v Benetkah in nečaki v Mantui so že izvedeli iz časopisov. V Riese, kjer je moj svak, pa tako ni brzojavnega urada. Najboljše je, če jim sam pišem«. Vsedel se je k mizi in napisal vsakemu sorodniku pismo. Svojemu svaku je pisal, da bi ga bilo veselilo, če bi ga mogel enkrat obiskati v ljubi vasici, toda sedaj bode že moral on njega obiskati.

Zopet nove puške. Iz Budimpešte se poroča: Na Mannlicherjevih puškah, ki so v avstro-ogerski vojski v rabi že od l. 1897, se je uvedla nova iznajdba, ki puške izredno zmanjša in olajša. Za skušnjo je imel take puške 46. infanterijski polk.

Poskušnje so tako izborno izpadle, da bo vojno ministrstvo že letos od delegacij zahtevalo znatno svoto za uvedbo takih pušk. Kmet pa naj zopet plača! Kam bomo prišli?

Vraga je izganjal v Honolulu neki mazač na jako čuden način. Pograbil je debelo sv. pismo ter bil bolnika po glavi, da mu je omagala roka. Isto je po njegovem naročilu nadaljevala bolnikova žena. Ker pa bolnik slučajno ni imel železnega oklopa na glavi, ga je zapustil hudič, bolnik je — umrl. Ta je šel v grob, mazač pa kašo pihat v luknjo.

Srbski kralj Peter in straža. Kralj skrbi za to, da pridejo nove dogodbe med svet. Te dni je poskušal kralj Peter zanesljivost svoje telesne straže. Skozi stranska vrata konaka je prišel kralj v civilni obleki na cesto. Šel je na pročelje palače in poskušal ondi priti v konak mimo straže (ondi stoji na straži mož telesne straže). Toda straža ga ni pustila, češ h kralju ne sme nihče. Kralj Peter se je nekoliko časa prerekaval s stražo, nato pa je potegnil iz žepa nekaj denarja, na katerem se je še blestela glava kralja Milana. To je imelo svoj učinek. Mož je zatislil eno oko in roko (s katero je spravil denar) in prehod je bil prost. Kralj Peter je šel v konak, ondi vzel patroljo in stopil pred stražnika, ki se je skoraj od strahu zgrudil na tla, ker spoznal je sedaj — kralja. »Torej za denar izdajaš svojega kralja!« mu je dejal Peter in ga dal ukleniti v verige.

Pomota. Papiga z veliko govorno zmožnostjo, ki je zlasti znala dobro izgovarjati besede »Kaj pa želite?«, je odletela skozi odprto okno in se vsedla na vejo bližnjega drevesa. Zabit nemški kmetič, gredoč tu mimo, je zapazil nenavadnega ptiča in ga strmé ogledoval. Papiga, začudena, da jo nemški Mihelj tako opazuje, je jela z močnim glasom klicati: »Kaj pa želite?« Kmetič je skoro okamenel, tako se je ustrašil, prepričan pa je bil takoj, da ima opraviti z zakletim človekom. V največjem strahu je torej snel klobuk z glave in trepetajoč rekel: »Nikar ne zamerijo gospod, ponižno jih prosim, mislim sem, da so oni — tič!« To je zares nemška!

Dobro sredstvo proti mahanju z repom pri dojenju krave si je izmislil nek nemški kmet. Obesil je kravi utežo iz svinca na rep. Ker pa ima krava veliko moč v repu, zato je tudi naprej mahala z repom ter mu je pri prihodnjem dojenju s privezani težo izbila štiri zobe.

Pujsek v zastavnici. V neko londonsko zastavnico je prinesel svojedobno neki delavec malo prase ter ga zastavil za par kron, kakor je obljubil, »za dva ali tri dni«. Potekali pa so tedni, pretekli so celo trije meseci, a moža pa ni bilo po zastavljeno prase, ki je zrastle med tem časom v svinjo ter tudi »po svinjsko« veliko požrlo. Končno pa je prišel delavec, odštel mirno dobljenih par kronic ter zahteval dobro rejeno svinjo nazaj, katere doma najbrže ni imel s čim krmiti. Zastavnik se je branil mu svinjo izročiti ter se je zatekel na magistrat. Toda tukaj so morali razsoditi po zakonu, da se proti vrnitvi zastavnine mora zastavljeni predmet vrniti brez vsake odškodnine, ako še rok ni potekel. A rok je določen navadno na pol leta. Od tistega časa ne prevzame nobena zastavnica več živih predmetov.

Neznana bolezen. Čudna bolezen se je pokazala na Angleškem v Swanseau in v Gambridge. Nekoga so prepeljali v bolnišnico, češ, da je zbolel na ošpicah. Toda po dolgem opazovanju so zdravniki izjavili, da to niso ošpice, nego neka dosedaj nepoznana bolezen. Dogodilo se je več enakih slučajev.

Miš v želodcu. V Tutschahu je neka 60 let stara žena hitro zbolela. Tožila je, da se ji vrti v glavi, da jo želodec boli, ne da bi vedela, kaj je vzrok bolezni. Še le deseti dan so našli med izmečki mlado miš, ki je že začela gniti. Bolnica je bila takoj zdrava. Sedaj se je spominjala, da je pred boleznijo pila iz neke posode, v kateri je bilo shranjeno kislo mleko za prešiče, in pri tem pogoltnila tudi neko tršo stvar. Dober tek!

V blaznosti umoril brata. V neki pariški restavraciji večerjala sta brata Pavel in Julij Remer v družbi skupnega prijatelja. Med večerjo je vzel starejši brat nenadoma nož v roko in dejal bratu, ki je sedel ravno nasproti: »Poglej ta nož. Kaj bi rekel, če bi te sunil z njim v prsi?« Brat je mislil, da je to šala, zato je odgovoril smehljaje: »Le poskusi, če si upaš.« V tem trenutku je skočil oni nanj in ga sunil dvakrat v prsi tako naglo, da ga prijatelj in navzoči gostje niso mogli obdržati. Brat se je takoj mrtev zgrudil na tla. Ko je blaznik videl žrtvo v krvi pred seboj ležati, povrnila se mu je saj na videz zavest. Vzdignil je truplo in ga nesel v bližnjo lekarno, kjer so dognali, da ima umorjeni dve rani v srcu. Nato se je nesrečnik pustil brez obotavljanja odvesti v zapor.

Škodljive knjige. Nek župnik je svojim faranom posebno goreče govoril na srce, da naj vse one knjige, ki begajo človeka in kvarijo нравnost, uničijo. Naslednjega dne prinese kmet dobrovoljček svoje in svojih sosedov davčne knjižice z opazko, da jih te najbolj begajo. Verjamemo!

Denar v nogi. Leta 1870 je bil neki gozdni čuvaj v Ardenih zadet od krogla. Kroglo so mu izvlekli, a vkljub temu se je rana vedno guojila ter je sedaj po 33. letih bil mož v nevarnosti za življenje. Dr. Coulon je moču v svojem zavodu nogo preiskal ter izvlekel iz nje bakren novček za 10 centimov. Krogla je gotovo zadela v možjevo denarnico ter mu zanesla denar v nogo.

Plemenito dejanje poveljnika 3. voja, podmaršala pl. Succowaty-a. Na Vrhnikih se je pretekli teden mudil 97. pešpolk, in vojak Idričan bi rad obiskal še svoje stariše, predno odrine na Koroško. Dobil je dan dopusta, ter krenil peš proti svoji Idriji. Na cesti od Logatca ga doide mali voz, na katerem sedi pl. Succowaty in polkovnik generalnega štaba. Ko general pogleda vojaka, ki ima prašne noge, a ne puške, ne telečjaka, ustavi ga ter ga vpraša kam gre. »Za en dan na dopust v Idrijo pogledat svoje stariše!« bil je odgovor. »Prav, ti bom jaz prikrajšal pot, kar sedi k vozniku!« Kako se je ustreglo to našemu fantu, si lahko mislite in ob enem še čast, voziti se s podmaršalom. Ko privozijo do Idrije, in se naš rojak po vojaško zahvali, stisne mu še general dve kroni v roko, »da bode za priboljšek na kratkem dopustu«. Kaj ne, plemenito dejanje visokega gospoda nasproti nizkemu vojaku prostaku, ki bode ta dan pomnil vse življenje.

Pripoznanje. Profesor v šoli: »Kokoši seve tudi imajo uši (kurjenice); to so pa drugačne uši nego jih imamo mi!«

Pri večerji.

Pripovedka. — P. Jankovič.

Med priprostim slovenskim narodom se pripovedujejo razne pravljice in pripovedke, ki živijo med priprostimi in vernimi Slovenci od leta do leta, od roda do roda, ki živijo in klijejo v srcih našega vernega ljudstva. Jedno takšno pripovedko, dragi čitatelji, vam hočem tudi jaz tukaj zapisati.

Svoje dni stala je nekje mala, prijazna vasica, v kateri sta živela neki ubožen a jako pobožen kmetič in neki bogat in ošaben kmet, ki je živel jako razkošno in bil jako skop proti drugim, medtem ko je živel prvi pri vsem svojem siromaštvu v najlepši slogi in razumnosti s sosedi in svojo ženo.

Zunaj vasi pa je stal lesen križ, mimo katerega je vodila stezica iz vasi.

H temu križu je hodil siromašni kmetič vsaki dan, kjer je prav goreče molil. Ko je večkrat tako v molitev vtopljen opazoval podobo križanega Zveličarja, se mu je v srce vsmilil, ker je bilo njegovo obličje tako blede in upadeno, zatorej ga nagovori s sledečimi besedami:

«O moj križani Zveličar! kako si vendar blede in upadel, gotovo si lačen in žejen, ko bi hotel, jaz bi te prosil, da bi prišel k meni k večerji, jaz bi ti neizrečeno rad postregel, kolikor bi bilo meni mogoče.»

— Ali glej čudo, s križa zasliši mili glas, ki pravi: »Dragi moj sin, ker si tako radodaren in dobrega srca, da me vabiš k večerji, ti hočem tudi to prošnjo vslišati, jutri zvečer pridem k tebi k večerji.»

Kmetič se v goreči molitvi poslovi od Križanega in se napoti vesel proti domu, kajti neizrekljiva čast ga bode jutri večer doletela, ker bode sam Kristus prišel k njemu na večerjo.

Ko pride domov, hitro pove ženi, kaj se mu je pripetilo. Ko sta odvečerjala, sta še pobožno molila kakor je že bilo njuna navada vsaki večer, a — nocoj sta še posebno dolgo, posebno goreče, potem pa sta se spravila h počitku.

Ko se zjutraj zbudita, brž opravita jutranjo molitev ter se podasta na vsakdanje delo. Toda tudi danes ni pozabil ubogi kmetič iti molit k onemu križu. Proti večeru pa sta lepo osnažila svojo borno kočico, in žena je pripravila kolikor mogoče dobro večerjo.

Ko se je jelo mračiti, pride tuji berač in prosil za prenočišče.

Prijazno sta ga sprejela v svojo revno kočico in mu posregla, kolikor sta mu mogla s pripravljenimi večerjo, in slednjič še z kozarcem dobrega vinca. Po večerji sta mu pripravila priprosto ležišče.

Drugo jutro, ko se je začelo svitati, se berač poslovi, dasiravno sta mu še prigovarjala, naj bi še počakal zajuterk. Toda berač je rekel, da ni vreden, da bi mu toliko stregli, se lepo zahvali za postrežbo in odšel.

Od tega dne je bil ta revni kmetič neizrekljivo vesel in dobre volje. Kajti za trdno je bil prepričan, da ga je obiskal Kristus v podobi revnega berača.

Ko ga nekega dne sreča njegov bogati sosed, se mu začudi, kako da je tako

vesel in ga vpraša: »Kako da si vedno vesel in dobre volje, ker vem da ti ne gre posebno dobro?«

«Dragi moj, zakaj bi ne bil vesel, ker je bil sam Kristus pri meni na večerjo». Povedal je radovednemu bogatašu, kako gre večkrat molit k onemu križu, kako je Kristusa povabil k večerji itl.

Zdaj začne misliti bogataš: Kaj, k takemu revežu je prišel Kristus k večerji? Zakaj bi pa k meni ne prišel? Jaz bi mu že imel s čim boljšim postrežbi, kakor pa oni siromak. Kaj ko bi še jaz šel in povabil Kristusa, naj bi še k meni prišel na večerjo. Či je šel k takemu bajtarju, gotovo pride tudi k meni!

Domov prišedši, hitro pove ženi, kaj mu je povedal siromašni kmetič ter ji razodene svoje misli, da bi tudi on povabil Kristusa k večerji. Žena mu takoj pritrdi in res je šel ošabni kmet k onemu križu ter začel prositi Križanega, da bi prišel k njemu k večerji. — Tudi njemu je Kristus odgovoril in mu rekel: »Le pripravi jutri večerjo, pridem.»

Vesel je hitel domov ter povedal ženi, da mu je Kristus obljubil priti.

Drugi dan so imeli pri bogatašu velikanske priprave. Vse je moralo biti osnaženo, vse pomito in okrašeno. Pekli in skuhalo so toliko, kakor da bi pripravljali za kakšno svatovščino. Proti večeru je bilo že vse v redu, miza bila je pogrnjena z najboljšim prtom, na nji pa jedil, da se je šibila. Pri mizi pa so napravili majhen prestol, kamor bode Kristus sedel.

Proti mraku prilezel je ob polici ubog berač ter prosil za prenočišče. Ko ga skopi kmet ugleda, ki ni trpel beračev, začne se jeziti in kričati na njega: »Spravi se mi s poti, ti preklicani malhar! Ravno nocoj moreš laziti tukej. Kedo bode neki gledal berača v sobi, če pride sam Kristus k večerji!«

Čez nekoliko časa že pride drugi berač prosit prenočišča. Kmet se še hujše razjezi in ker berač le še moleduje in prosil, potisne ga ošabni kmet celo iz veže ter zaloputne za njim vrata.

Medtem ko so čakali Kristusa, pride še tretji berač, ki je bil še nadležnejši, kakor prejšnja. Prosil je in nadlegoval, da bi ga vsaj nocoj sprejeli pod streho.

Zdaj je pa popadla kmeta taka jeza, da je začel preklinjati berača z najgostimi psovskami. Vpil je nad njim, da človek nikoli nima miru pred temi nadležneži, zlasti pa še nocoj — ko bo sam Kristus prišel k njemu na večerjo, ga to zadruga nadleguje. Toda berač je le še prosil, dokler ga ni kmet vrgel na cesto.

Vedno so še čakali Kristusa, — pa zaman. Potekla je ura za uro in ni ga bilo od nikoder.

Drugi dan je šel kmet k onemu križu in je začel Kristusa karati, zakaj da ni prišel zvečer k večerji, kakor mu je obljubil.

Kristus mu pa odgovori: »Saj sem prišel, in še celo trikrat sem prišel! Zakaj me pa nisi sprejel?«

Zdaj je kmet žalosten odšel, kajti spomnil se je besed Kristusovih: »Kar boste najmanjšim svojih bratov storili, to boste meni storili.«

Od tega časa je postal kmet dobronik revežev, ni jih več podil od praga, ampak vsakemu je postregel, kolikor je mogel.

Besedna zastavica.

Priobčil Raški.

a	Soglasnik.
a a a a a	Gozdno drevo.
a a e	Žensko krstno ime.
e g h k k	Gora na Kranjskem.
k l m	Moško krstno ime.
n n n n o	Nevernik.
o o o	Lep tič.
o p p p p	Rokodelec.
r r r	Domača žival.
s s s t t	Tekoča voda.
v	Samoglasnik.

Odzgoraj navzdol po sredi brane besede povedo izrek, ki ga vsi želimo novemu sv. Očetu.

Zahvala.

Podpisani se uljudno zahvaljujem vsem, kateri so kaj pripomogli, da se je tako veličastno izvršil mladeniški shod v Petrovčah. Še posebno se zahvaljujem preč. svetniku in župniku žalskemu Mat. Korenu za prijaznost in ljubeznivost, s katero nas je sprejel; preč. gosp. dr. Ant. Medvedu za izborni govor v cerkvi in vsem čč. gg. duhovnikom, ki so sami prišli na shod ali so mladeniče nagovarjali, da so se ga vdeležili. Nadalje se uljudno zahvaljujem županu petrovškemu, blag. g. Ant. Korenu, slavni občini petrovški, bralnemu društvu „Gospodar“ in občanom petrovškim za veliko prijaznost, katero ste nam skazali, ker ste zastave razobesili, razsvetljavo napravili in slavolok postavili. Zahvaljujem se veleč. g. Kavčiču, da nam je prepustil vrt za zborovanje, zahvaljujem se vrhim tamburašem iz St. Jurija ob južni železnici in njihovem vodju g. Viktorju Šmigove, zahvaljujem se narodnim tamburašem petrovškim in njihovem vodju g. Francu Jarh in ob enem g. organistu, kateri je tako izborni vodil cerkveno petje.

Mladeniči slovenski, up našega naroda, zdaj se pa ravna po navodilih, katera ste slišali na shodu! Pa ne samo vi, skušajte pridobiti vse svoje tovariše za te vzore. In če Bog da, bomo imeli prihodnje leto veličastnejši, mnogoštevilnejši shod kot smo ga imeli letos. In povem vam nekaj, ljubi mladeniči, kar me neizmerno veseli. Slišal sem že od mnogih vaših starišev, da so s shodom silno zadovoljni. Hvala Bogu! Mladeniči, stojte trdno in neomajeno za naše narodne svetinje kot neomajeno stoje že tisočletja Savinjske gore po geslu: Z Bogom in z Marijo za prelubo slovensko domovino!

V Novicerkvi, 20. avgusta 1903.

Al. Kokelj,
sklicatelj.

Listnica uredništva.

Kebi pri Oplotnici. Ljubi keblski puščavnik! Nič hudega nisi pisal, toda predolgo premišljevanje si napisal za naš list, ki je tako majhen, za to je šlo v koš. Ne obupaj, ampak poskusi še enkrat, saj si mlad, še le 17 star. Bodi nam iskreno pozdravljen in širi naš list po zelenem Pohorju! — Franc Pleteršek v Slivnici. Radi bi priobčili vaš lep zagovor. Vaših gg. duhovnikov, toda vemo, da bi jim ne bilo ljubo. „Stajerčevi“ mazači si s takimi napadi sami največ škodujejo! Pozdrav! — Paška dolina. Deseti brat. Jako dober dopis, a za enkrat je predolg, trgati pa ga ne kaže v listu, ki izhaja vsakih 14 dni. Kar pišete glede orožnika, pa naznanite državnemu pravdniku, če imate prče, sicer tudi mi nismo zavarovani. Pozdrav! — Središče. Predno smo dobili Vajin dopis, smo že imeli drugega stavljenege. Mladeničke pozdrave!

Slovinci! Rodoljubi!

Darujte radi za

Dijaško kuhinjo v Mariboru!

V podpisani zalogi je ravnokar izšla zanimiva knjižica
s slikami:

Umor kraljeve družine v Belemgradu

opisujoč strašne dogodke v noči od 10. na 11. junija 1903 na srbskem kraljevem dvoru.

Cena komadu je 15 v, s pošto 18 v. Razprodajalcem 25 % popusta.

Pri odvetju 50 komadov 2 kom. povrh, pri 100 kom. 5 kom.

Do 30 komadov le proti predplačilu, nad 30 komadov tudi po poštnem povzetju. — Priporoča se, da se knjižica skupno naroča, ker pride poštnina mnogo ceneje. Poštnina znaša za: 1 komad 3 v, od 2—3 komade 5 v, od 4—7 komadov 10 v, od 8—14 komadov 20 v, od 14—29 komadov 30 v.

Naročila sprejema:

Tiskarna sv. Cirila v Mariboru.

1—1

Boljše kakor v vsaki drugi trgovini

se kupi v manufakturni trgovini z blagom

37 1—1

P. Srebre, pri Mariji lurški, Maribor,

Tegetthoffova ulica št. 23.

Sukno za moške od 70 kr. do najfinejše vrste, volneno blago za ženske od 15 kr. naprej; barhent bel, moder, ali pisan od 16 kr. naprej; platno belo in pisano od 9 kr. naprej; svileni robci od 70 kr. naprej; koče za konje od 90 kr. naprej; odeje in rjuhe na veliko izber. — Nadalje prodaja

pohištva

mehkega in trdega, po zelo znižanih cenah; zofe, divane, preproge z zastori itd. itd.

♦ Za velečastite gospode duhovnike najfinejše sukno za talarje in obleke. ♦

Najboljše!

Najcenejše!

Kdor hoče **kavo, moko, riž** itd. dobro in po ceni kupiti, naj poskusi kupiti pri meni in gotovo bode zadovoljen.

Surova kava, popolno čistega okusa, naravne barve od 23 do 50 kr. $\frac{1}{4}$ kg; vedno sveža žgana kava, najfinejšega okusa od 30 do 55 kr. $\frac{1}{4}$ kg; izvrstna, jako suha ogrska parna moka od 8 do 13 kr. 1 kg; riž od 10 kr. naprej; moka za svinje 5, $5\frac{1}{2}$, 6, $6\frac{1}{2}$ kr.

Za jesen: Kupujejo in zamenjajo se vsakovrstni poljski pridelki, kakor fižol, orehi, pšenica, oves, kornuza itd. itd.

Zahtevajte cenilni list! — Zunanja naročila se najhitreje izvršujejo.

Druga hamburška zaloga kave, zaloga ogrske parne moke.

Prva špecerijska trgovina z deželnimi pridelki

1—5

Karola Haber v Mariboru,

36

Tegetthoffova ulica št. 39 (blizu južnega kolodvora).

**Vse se čudi cenam
mojega izbornega blaga.**

Prodajam namreč: najboljšo ogrsko moko št. 00 1 kg 13 kr. — sladko krušno moko 1 kg 8 kr., $\frac{1}{4}$ kg surove kave 25 kr., $\frac{1}{4}$ kg žgane kave 30 kr., 1 kg sladkorja 45 kr., 1 liter najboljšega jedilnega olja 44 kr., stari funt mila 11 kr., stari funt najboljših sveč samo 36 kr.

Že sam poskus prepriča vsakoga, da kupi v moji trgovini v resnici dobro, sveže blago po čudovito nizkih cenah. — Z odlični spoštovanjem

ARTUR WEINGERL,

„pri velikem zvonu“

trgovina s špecerijskim blagom, v poslopiju prejšnje
okrajne sodnije, Tegetthoffova cesta št. 11.

35

1—2

Trgovina obstoja že 35 let.

Ustanovljena leta 1868.

Najboljše se kupi pri obče znani domači zanesljivi trgovini z manufakturnim blagom

Karol

„pri solncu“

13 5—5

Gospodsk. ulica št. 10 **Maribor**

katera priporoča slavn. občinstvu svoje pomladanske in letne novosti, bodisi za moške ali ženske obleke v veliki in lepi izbiri, po po izredno najnižji ceni.

Sukno (štof) za celo moško obleko (suknja, hlače in telovnik) 3-10 metrov dolg stane gld. 250, 3.20, 4.50, 6.— in naprej do najfinejše vrste, gladki črni rižasti in modno barvani kamgarni, lodni in vsake vrste sukneno blago.

Lepa pristna volna za celo žensko obleko gld. 1.40, 1.80, 2.30, 3.— in naprej do najfinejše vrste v najnovejših modnih barvah; izvrstni lepi svileni robei za na glavo od gld. —.65. —.80, —.90, 1.—, 1.20, 1.40 in naprej do najfinejše vrste.

Velika zaloga perilnega blaga, druka, dobrega platna, gradna za postelje, posteljne odeje lastnega izdelka od gld. 2.— naprej, izgotovljene rjuhe od gld. —.90 naprej, prti, servijeti, brisače, vsakovrstno opravo in mnogo drugega. — Za zanesljivo blago, dobro postrežbo in pravično mero se jamči.

Worsche

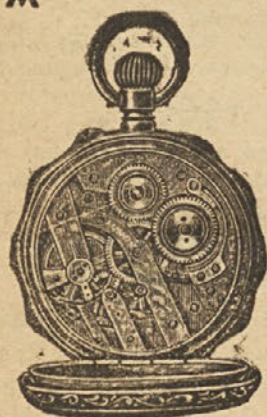
poprej Joh. Grubitsch 266 10—10

Maribor Herrengasse Nr. 10

Najcenejša prodajalnica ur, zlatnine in srebrnine, optičnih predmetov, godbenih avtomatov, gramofonov

Dietingerja naslednik **T. Fehrenbach**

Maribor, Gospodsk. ul. 26, filijalka Dravska ul. 2.

Remonter ura iz nikla	gld. 1-80
črna jeklena rem. ura	" 2-60
srebrna remonter ura	" 3-40
srebrna verižica	" —95
srebrna vratna verižica	" —35
14 karat. zlata ženska remonter ura	" 8-90
14 karat. zlata možka remonter ura	" 16-80
14 karat. zlata verižica	" 5-60
14 karat. zlati prstan	" 1-90
14 karat. zlati uhanj	" 1-50
ura na nihalo	" 4-20
ura z godbo	" 6-40
okrogle kuhinjske ure	" 1-65
ure budilnice	" 1-50

Vsaka ura je izkušana in natančno urejena. — Popravljanje ur, zlatnine in srebrnine 50 kr. — Ilustrovani ceniki o urah, zlatnini in srebrnini zastoj in franko. — Zamenja se stara zlatnina in druge starinske vrednosti. 29

VIZITNICE

priporoča
tiskarna sv. Cirila
v Mariboru.**Suhe gobe**in mravljiščna jajca
kupi vsako množino in po jako
dobri ceni 27 4—7**I. Sirk, Maribor,**
glavni trg.**V Marijinem Celju.**

Zgodovinske in potopisne črtice.
Spisal in izdal s pridigami, katere je imel
v Marijinem Celju, dr. Anton Medved,
c. kr. profesor v Mariboru.
Knjiga obsega 173 strani v 8°.
Cena je 60 vin., po pošti 70 vin.
Razpošilja se samo proti predplačilu;
denar se tudi lahko pošlje v znakmah.

Dobi se
v tiskarni sv. Cirila v Mariboru.

Učenca, od 14 do 15 let starega, sprejme takoj Vinko Hafner, kovaški mojster v Žabnici 59, Škofjaloka (Kranjsko). 34 2—1

Kranjska svinjska moka.

Dr. pl. Trnkoczy-ja jedino redilno in varstveno sredstvo, pobiljša, pomnoži: meso, mast, pasem, zdravje. Zdravi svinji zadostuje na teden 1 žlica med pičo. I zavitek po 50 h pri trgovcih, 5 zavitekov za 3 K po povzetju, franko zavoj in pošta v tovarniški zalogi: 8 8—12

Lekarna Trnkoczy, Ljubljana, Kranjsko.
Zahvalna pisma, tudi uradno potrjena, o ugodnih učinkih pri zdravih in bolnih svinjah dohajajo vsak dan.

Kmetija na prodaj

v Štebni v Podjurski dolini. Hiša je skoraj čisto nova in z opeko krita, 16 birmov zemlje za posejati, 2 ha 47 a 63 m² gozda in 64 a 63 m² travnika in tudi pravica do občinskega pašnika. Hiša je primerna za kakega obrtnika. Proda se po primerni ceni in kupci naj se blagovolijo obrniti do Matevža Riepl v Štebni 32 pošta Globasnica (Koroško). 3—2

Kmet. društvo v Dobropoljah
31 priporoča za jesensko setev 3—2

seme „zlate pšenice“

ki je prinesena iz Ameriki ter se tudi v naših krajih izborna sponaša. V vsakem oziru je boljša kakor navadna domača pšenica. Razpošilja se v vrečah po 50k g. za 15 K in v vrečicah po 5 kg za 3 K.

Kavo

poštni zavoj po 5 klg pošilja frankirano in sicer:

Zlato santos kavo za . . . 10 kron
najfinejšo biser kavo za . . . 14 „
Zlato santos kavo, ožgano za . . . 14 „

I. Sirk, 26 4—7
MARIBOR, glavni trg.**Šunka**

z kožo 1 gld., brez kože 95 kr., brez kosti z kožo 1 gld. 10 kr., plečeta brez kosti 90 kr., suho meso 78 kr., slanina 82 kr., prešičevi jeziki 1 gld., goveji 1 gld. 20 kr., glavina brez kosti 45 kr. Dunajske salame 80 kr., prave boljše 1 gld., iz šunka 1 gld. 20 kr., ogrske za mesec junij 1 gld. 80 kr., vsaki mesec 15 kr. dražji kilo, velike klobase cena 20 kr. Pošilja le dobro, pošteno blago od 5 kg. naprej proti povzetju **Janko Ev. Siro** Anton Gergorec v Kranju. 24

Slovenci!

Spominjajte se ob vsaki priliki
družbe sv. Cirila in Metoda!

Vzajemna zavarovalnica v Ljubljani

Dunajska cesta št. 19 v Medjatovi hiši v pritličju
vsprejema zavarovanja vsakovrstnih posloplj, premičnin in poljskih pridelkov proti požarni škodi, kakor tudi

zvonov proti poškodb.

Pojasnila daje in vsprejema ponudbe ravnateljstvo zavarovalnice v Ljubljani, kakor tudi po slovenskih deželah nastavljeni poverjeniki. Ta edina slovenska zavarovalnica sprejema zavarovanja pod tako ugodnimi pogoji, da se lahko meri z vsako drugo zavarovalnico. — V krajih, kjer še ni stalnih poverjenikov, se proti proviziji nastavljajo spoštovane osebe za ta posel. — Postavno vloženi ustanovni zaklad jamči zavarovancem popolno varnost.

Slovenci! pristopajte k domači zavarovalnici!Edina slovenska
zavarovalnica.